

Kedakcja: Zawadzka 1. — Admistracja: Piotrkowska 11. — Telefon: 38-28, 228 i 229.
Redaktor lub jego zastępca oraz dyrektor wydawnictwa przyjmują od godziny 1 do 2 po południu.
Cena prenumeraty:
Miesięcznie w Łodzi 3 zł. 20 gr. na prowincji 4.50, zagranicą 9.50. Odnoszenie do domu 40 gr.
Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne. Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.
Cena 20 gr.

Pracownik

Rok IV, № 264. Łódź, wtorek 6 listopada 1928 r.

Ceny ogłoszeń

Za wiersz milimetry 6 - łamowy: pod tekstem 1 w tekście 40 groszy; za tekstem 30 groszy; nekrologi komunikaty 30 gr.; zwyczajne 25 gr. Za wyraz: drobne 15 groszy; poszukiwania pracy 10 groszy; najmniejsze ogłoszenie 1.50 zł. dla bezrobotnych 1 złoty. — Zamiejscowe: (bez wyjątku) 50 proc., zagraniczne o 100 procent drożej.
Ogłoszenia 2-kolorowe i na umówionym miejscu 50 proc., 3-kolorowe 100 proc. droższe. Za termin druku administracja nie odpowiada.

Katastrofa samochodowa pod Koninem.

Siedem osób rannych.

Łódź, 6. 11. W dniu wczorajszym na szosie Konin — Władysławów wydarzyła się katastrofa samochodowa. Oto w kierunku Konina mknął z szybkością 50 kilometrów na godzinę autobus pasażerski marki „Chevrolet” stanowiący własność Ludwika Makorowskiego. Wskutek nadmiernej szybkiej jazdy po śliskiej szosie autobus wywrócił się i wpadł do przydrożnego rowu.
Z pod rozbitej karoserji zaczęły wydobywać się krzyki i jęki pasażerów.
Przejeżdżający wieśniacy unieśli auto i pasażerów powyciągali. Siedem osób z pośród kilku-

nastu jadących pasażerów odniosło lekkie obrażenia. Pokaleczonym udzielił pomocy przybyły na miejsce wypadku lekarz z Władysławowa.

Szczątki rozbitego autobusu przewieziono do Konina. Moralnego sprawcę katastrofy — szofera pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Strajk w Widzewskiej Manufakturze trwa nadal.

Nadzieje zarządu fabryki nie spełniły się.

Sytuacja w „Widzewskiej Manufakturze” jest nadal bez zmian. Robotnicy przedarli egipskiej i amerykańskiej strajku, zdecydowani utrzymać się z zapomóg pobieranych w Funduszu Bezrobocia. Próby ze strony zarządu fa-

brwki w kierunku angażowania nowych sił przedzalnicych spełzły na niczym ze względu na kompletny brak sił tych na rynku pracy.

Wyniki interwencji posła Waszkiewicza u Głównego Inspektora Pracy p. Klotta jeszcze się nie przejawiały. Bawiący w Warszawie inspektorzy pracy pp. Wojtkiewicza i Wyrzykowskiego konferują z inspektorem Klottem w sprawie kroków interwencyjnych w zatarciu, który przedłużył się w sposób wprost niebezpieczny. Powrót pp. inspektorów Wojtkiewicza i Wyrzykowskiego do Łodzi spodziewany jest dziś. Nie jest wykluczone, że zostanie podjęta próba zwołania konferencji porozumiewawczej przedstawicieli firm i związków. Niemal wszyscy strajkujący zostali już zarejestrowani w Funduszu Bezrobocia. Jak się dowiadujemy istnieje groźba unieruchomienia wykończalni w „Widzewskiej Manufakturze”.

Sejmik powiatowy ku uczczeniu dziesięciolecia niepodległości.

W ubiegłym tygodniu odbyło się w sali Rady Miejskiej pod przewodnictwem p. starosty Rzewskiego posiedzenie Sejmiku Powiatowego Łódzkiego, celem zatwierdzenia wniosku Wydziału Powiatowego w sprawie uczczenia jubileuszu 10-lecia Rzeczypospolitej.

Wniosek zniesienia sezonu martwego w Łodzi

uchwalili zarząd Obwodowego Funduszu Bezrobocia.

Krótkotrwałe lato nie pozwoliło robotnikom poczynić żadnych oszczędności na zimę.

Łódź, 6 listopada. W dniu wczorajszym odbyło się pod przewodnictwem p. dyr. Ofenberga nadzwyczajne posiedzenie zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Łodzi poświęcone sprawie zniesienia sezonu martwego dla robotników sezonowych w okresie 1928/1929. Sezon — martwy przypada na

okres od 15/XII do 1/III każdego roku. Postanowiono w roku bieżącym dać możliwość robotnikom sezonowym korzystania z zasiłków. Postanowienie to powzięte zostało w wyniku dłuższej dyskusji, podczas której stwierdzono, że robotnicy sezonowi w roku bieżącym nie byli w możności odłożyć sobie odpowiednich oszczędności na zimę, ponieważ płace ich były

niskie a praca nie była ciągła; robotnicy budowlani zaczęli pracować późno, miejscy przenoszeni byli z robot plantacyjnych na kanalizacyjne itd. Zarząd Obwodowego F. B. w Łodzi postanowił zwrócić się w tej sprawie z odpowiednim wnioskiem do Zarządu Głównego F. B. w Warszawie, by ten z kolei przedstawił sprawę p. ministrowi pracy i opieki społecznej. W myśl wnio-

sku tego sezonu martwego dla robotników sezonowych ma zostać zniesiony z zachowaniem ust. 4 art. 5 ustawy z dnia 18/VII 24, który powiada, że jeśli p. minister pracy uchyli sezon martwy, to w tym wypadku robotnicy nabywają prawo do zasiłków po 10 dniach od dnia zarejestrowania i pobierając go będą w ciągu 6 tygodni. Zniesienie sezonu martwego dla robotników sezonowych nastąpi w formie dekretu p. Prezydenta Rzplitej.

Mediacja starostwa w zgierskim strajku kin nie doprowadziła do zgody.

Jak już donosiliśmy pomiędzy właścicielami kin a magistratem w Zgierzu wywiązał się podatkowy. Na znak protestu przeciwko nadmiernemu opodatkowaniu filmów kina zostały zamknięte. Wobec tego, iż zażarł groził znacznym przedłużeniem się, starostwo łódzkie podjęło akcję medyjacyjną. W dniu wczorajszym w starostwie pod przewodnictwem p. starosty Rzewskiego odbyła się konferencja porozumiewawcza pomiędzy przedstawicielami magistratu m. Zgierza a przedstawicielami Polskiego Zrzeszenia Teatrów Świetlnych. Po dłuższej dyskusji przedstawiciele zgier-

skich władz miejskich zgodzili się na przyjęcie następującego projektu opodatkowania kin, wysuniętego przez starostwo; od filmów krajowych podatek wynoszący będzie do 10 proc. podczas lata zaś przez okres 5-miesięczny tylko 5 proc., filmy „Pata” zaś będą od podatku zwolnione całkowicie; od filmów zagranicznych podatek nadal wynosić będzie 40 proc. Przedstawiciele Zrzeszenia Teatrów Świetlnych na propozycję powyższą nie zgodzili się, tak, że konferencja pozostała bez rezultatu. Strajk kinoteatrów w Zgierzu trwa wobec tego nadal.

UrządNIK Najwyższej Izby Kontroli Państwa popełnił samobójstwo.

Warszawa, 6. 11. (Od wł. koresp.). Wczoraj przy ulicy Tamka 42, w mieszkaniu Wandry Koswskiej targnął się na życie

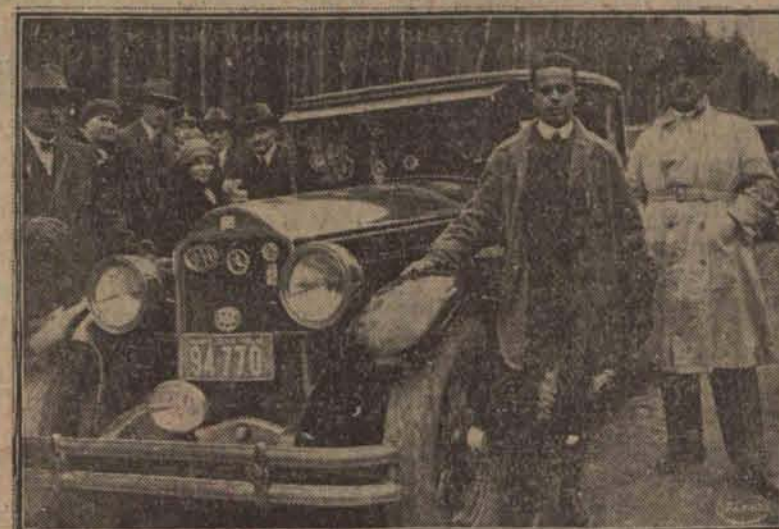
urządNIK Najwyższej Izby Kontroli Państwa Jan Plewiński. Śmierć nastąpiła natychmiast. Przyczyną rozpaczliwego kroku nieznana.

Dalsze powiększanie rezerwy zboża. Posiedzenie komisji międzyministerjalnej.

Warszawa, 6. 11. (Od wł. koresp.). Na ostatnim posiedzeniu międzyministerjalnej komisji dla spraw rezerwy zbożowej

uchwalono dalsze powiększenie zapasów żyta i pszenicy. Zakupy przeprowadzać będą Bank Rolny i władze wojskowe.

Samochodem naokoło świata.

Warcera polski Jedliński, który onegdaj w powrotnej podróży naokoło świata przybył do Łodzi. Dzielną podróżnik był owojacyjnie witany przez łodzian, zaś firma „Elabor” urządziła specjalny bankiet na jego cześć.

Polscy attaché wojskowi

zostali odwołani ze swych stanowisk.

Warszawa, 6. 11. (Od wł. kor.). Rozkazem ministra spraw wojskowych odwołani zostali ze stanowiska

attaché wojskowi polscy: major Kobylański i major Ludwig z Bukaresztu. Zastępców do tychczas nie wyznaczono. Majora Kobylańskiego przydzielono do 10-go pułku ułanów w Górach Tarnowskich, a majora Ludwiga do 5 pułku artylerji w Lwowie.

Gen. Kukielowi przedłużono stan nieczynny

o dalsze 10 miesięcy.

Warszawa, 6. 11. (Od wł. kor.). Generalowi Kukielowi przedłużono stan nieczynny o dalsze 10 miesięcy bez poborów. General Kukiel jest docentem historii nowoczesnej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

5-ciu generałów przeniesiono w stan spoczynku.

Zmiany na wyższych stanowiskach w armji.

Warszawa, 6. 11. (Od wł. kor.). Wczorajszy Dziennik Personalny M. S. Wojsk. przynosi około 1.400 oficerów, w tem 5-ciu generałów w stan spoczynku. Są to: komendant wyższej szkoły wojennej Kessler szef departamentu kawalerji Tokarzewski, Jung (b. d-ca O. K. IV), szef artylerji O. K. Lwów gen. Kowalewski (b. szef artyl. w Łodzi) i dowódca dywizji w Jarosławiu gen. Hempel. Na emeryturę przeniesiono generała

Jażwińskiego oraz pułkowników: Modelskiego, Małyszkę, Stefanowicza, Heczka i Baranowicza. Nowi szefowie oddziałów. Zajdą też zmiany na wyższych stanowiskach w sztabie generalnym. Szefem oddziału III-go zostanie pułkownik Przyjałkowski, oddziału IV-go pułk. Bolesławowicz, szefem instytutu naukowo-wydawniczego major Kwiryni.

„Dancing Wieczorowy”

Onegdajszy „Dancing Wieczorowy” urządzony na rzecz odbudowy Zakładu Położn.-Ginekologicznego Chrześc. Tow. Dobroczynności w salach Męsk. Tow. Spiewaczego przy ulicy Piotrkowskiej 243 zgromadził wyborową publiczność i był nadzwyczaj udanym zapoczątkowaniem zimowego sezonu zabawowego. Na zdjęciu kiosk kawy bezkofeinyowej „Hag”, który cieszył się wielką frekwencją.

Odezwy komunistyczne na dzień 11 listopada.

Odkrycie tajnej drukarni w Krakowie.

Kraków, 6. 11. Policja polityczna w Krakowie przeprowadza od trzech dni rewizję wśród komunistów, przyczem natrafiła na szereg jacejek na Kazimierzu, gdzie skonfiskowano wiele bibuły komunistycznej oraz maszynę drukarską.

Na maszynie tej drukowano odezwy, które miały być rozrzucone w czasie święta 10-lecia niepodległości. Między aresztowanymi komunistami znajduje się kilka kobiet.

Robotnicy bielscy żądają 20 proc. podwyżki.

Fabrykanci dają chwilowo 3 proc.

Bielsk, 6. 11. (Od wł. koresp.). Robotnicy włókienniczy w Bielsku wypowiedzieli umowę, żądając

20 procent podwyżki. Przemysłowcy ofiarowali tylko 3 proc. Interwencji inspektora pracy.

SPORT

Hasmonea chce być dożywotnym członkiem ligi.

Hasmonea lwowska, której spadek do kl. A jest już przesądzony, stara się rozmaitemi drogami o pozostanie w Lidze. Jak nas informują ze sier Ligi, ostatnio bawił w Warszawie przedstawiciel tego klubu p. Schargiel i starał się przekonać kierownictwo sfery piłkarskiej, że powinny pójść na rękę Hasmonei, wbrew wyraźnemu paragrafowi statutu rozgrywek.

Zabawą kota z myszką można nazwać mecz Burzy (Pabjanice) z K. S. „Orlą” (Zgierz) 7:2 (6:1).

Ubiegłej niedzieli na boisku w Pabjanicach odbył się rewanżowy mecz o mistrzostwo klasy „B” i wejście do klasy „A” między K. S. Orlą, Zgierz i pabjanicką Burzą. (Pierwsze zawody zakończyły się rezultatem 7:0 na korzyść Burzy). O zawodach tych wiele powiedzieć nie można, gdyż pabjanicka Burza przeżyła czas zawodów przeważała i w pierwszej części zawodów uzyskała 6 bramek, przez Gahlera 2, Wildemana T. 2, Lauera 1 i Górskiego z rzutu karnego. — Orle w 35 minutach uzyskało gola z rzutu karnego, zasądzonego z winy lewego obrońcy Niebieskich.

Humorystyczny mecz. Słaba konstrukcja bramek.

Lwów. Gra bardzo ciekawa i interesująca. Przewaga należała do Hasmonei, przyczem Śląsk wystąpił w osłabionym składzie. Podczas meczu rozegrano na boisku w cytadeli zdarzył się zabawny epizod. a mianowicie bezpośrednio przed samym wykonaniem rzutu karnego, podkwaśniano przeciw Śląskowi słunki, jako też poprzeczka bramki. Bronio jej przez te drużyny, runęła na ziemię, co wprowadziło w niebywały humor widzów. Bramki strzelili dla zwycięzcy Steuermann, Ulrich, Redler i Krumholz z rzutu karnego. Sedziował p. Jedliński.

Przed utworzeniem ogólnojęzycznej rady sportowej.

Odbyła się w Krakowie konferencja, na której ustalono ostatecznie sprawę zwolnienia zjazdu porozumiewawczego żydowskich towarzystw sportowych w Polsce. Postanowiono definitywnie zwołać tę konferencję do Krakowa na dzień 16 grudnia b. r.

SPORT W KILKU SŁOWACH.

(—) W niedzielę najbliższą, dn. 11 b. m. odbędzie się następujące mecze ligowe: Czarni — Warta we Lwowie, Legia — Polonia w Warszawie, Wisła — Śląsk w Krakowie, I. F. C. — Warszawa w Katowicach.

TEATR MIEJSKI.

„Proces Mary Dugan” grany będzie jeszcze dwukrotnie: dziś wieczorem i w piątek. Ceny popularne. „Dzieje grzechu” po raz 26-ty i ostatni ukaza się jutro wieczorem. Ceny popularne. „Danton” w bieżącym tygodniu grany będzie dwukrotnie: w czwartek oraz w niedzielę po południu. Bilety w kasie zamawiać.

PREMJERA „KSIĘDZA MARKA”.

Sobotnia premiera poematu dramatycznego Słowackiego z Karolem Adwentowiczem w roli tytułowej, będzie miała charakter uroczystości społeczno-narodowej, bowiem widowisko premierowe poświęcone będzie z obchodem uczczenia 10-lecia niepodległości Polski.

TEATR KAMERALNY.

Wobec tego, że Karol Adwentowicz od soboty rozpoczyna szereg występów w Teatrze Miejskim wystawiony świąteczny „Mistrz” Bahr’a będzie mógł być grany tylko do piątku wieczorem włącznie.

TEATR KAMERALNY.

W sobotę premiera wytwornej komedji Oskara Wilde’a „Brat marnotrawny” z udziałem Ireny Spiskiej.

Mistrzowie polskich szos. Dwie listy.

Listę 10-ciu najlepszych szosowców przedstawia nam pp. M. Bodalskiego (prezesa PZTK) i R. Langego (sekretarza PZTK), brzmi następująco: 1) Wiecek Feliks, 2) Kłosowicz Stanisław, 3) Stefański Józef, 4) Michalak Eugeniusz, 5) Słowiński Antoni, 6) Ignatowicz Stanisław, 7) Olecki Wiktor, 8) Olszewski Henryk, 9) Popowski Julian, 10) Wisznicki Zygmunt.

Krół żelaza i stali.

Dr. F. Thyssen, przewodniczący reńskiego kartelu stalowego pozabawił 250000 robotników pracy

Skrzynka do listów.

W związku z ukazaniem się notatki w dziennikach łódzkich, jakoby w Okręgowym Kole Zw. Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi były do nabycia przepisowe chorągwy, mające zdość miasto w rocznicę 10-lecia Niepodległości Państwa, prosimy Szanowną Reakcję o umieszczenie sprostowania, że Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi chorągwy tych nie sprzedaje i sprzedawać nie będzie.

Echa ze stolicy. Życie Warszawy w kilku wierszach.

Dnia 2 listopada odbyła się konferencja p. komisarza rządu z p. prezydentem miasta. Omawiano sprawy: uporządkowania dawnego targowiska na placu Trzech Krzyży, urządzenia targowiska na Pradze, składu skór w reżeni miejskiej i bieżące zagadnienia z dziedziny gospodarki stolicy.

W pierwszorzędnym cukarniach podwyższono ceny wszystkich artykułów o 15 proc. Ceny ciastek w zasadzie pozostały bez zmiany, ale „za to” ciastka znowu się skurczyły.

Dyrekcja Wodociągów i Kanalizacji opracowuje obecnie do 15.5. (—) Wisła krakowska została zaproszona na tournée do Ameryki Północnej, gdzie ma rozegrać 10 spotkań i do Skandynawii (6 meczów).

(—) Nowy klub hokejowy powstał w Poznaniu pod nazwą „Czarni”. (—) Mecz lekkoatletyczny Polska — Dania ma być rozegrany w czerwcu roku przyszłego w Kopenhadze. Rewanż ma się odbyć w roku 1930 w Warszawie.

RADJO-KĄCIK.

Wtorek, 6-go listopada. Warszawa, 1111 m. — 11.56 Sygnał czasu z warsz. obserwatorium astronom., hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny; 15.00 Komunikaty: met.-orologiczne, gospodarcze i nad program; 15.20 „Przebieg polityki międzynarodowej za miesiąc październik” (z cyklu odczytów organ. przez Min. Spraw Zagran.) — dr. Jan Grzymala-Grabowski; 15.45 Nad program i komunikaty; 16.00 Muzyka płyt gramofonowych; 16.55 Marzenie — bajka (Jerkip); 17.10 Odczyt p. t. „O sporcie luznym” p. Z. Lotocki; 17.35 Transmisja odczytu z Poznania; 18.00 Koncert popularno-symfoniczny, poświęcony twórczości Franciszka Schuberta. 18.55 Rozmowa; 19.10 Komunikat rolniczy oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej; 19.20 Transmisja z opery poznańskiej. Opera „Trubadur” Verdi’ego. Po transmisji komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, policyjny, sportowy, nad program oraz komunikat P. A. T.

DIŻURY APTEK.

Dziś dyżurnia aptek: L. Pawłowski-go, Piotrkowska 307. S. Hamburga, Główna 50. B. Gluchowski-go, Narutowicza 4. J. Sitkiewicza, Kopernika 26. A. Charemy, Pomorska 10. A. Potasza, Plac Kościelny nr. 10.

NOTOWANIA ZŁOTEGO ZAGRANICZA. Londyn 43.25, Zurich 58.25, Berlin 46.85 — 47.25, wyplata na Warszawie i Poznań 46.975 — 47.175, na Katowice 47.00 — 47.20, Gdańsk 57.73 — 57.88, wyplata na Warszawie 57.70 — 57.84, Wiedeń 79.56 — 79.84, Praga 378.38.

GIEŁDY ZAGRANICZNE. Londyn. Notowania końcowe: Nowy York 4.84.84, Holandia 12.09, Francja 124.12, Belgja 34.88 i pół, Włochy 92.60, Niemcy 20.36, Szwajcaria 25.20, Dania 18.19, Szwecja 18.13 i 3/4, Norwegja 18.19 i pół, Praga 163 1/8, Wiedeń 34.47, Warszawa 43.25.

Paryz. Notowania końcowe Londyn 124.15, Nowy York 25.60 i pół, Szwajcaria 492 i pół, Gdańsk. Notowania w guldenach gdańskich: 100 złotych 57.73 — 57.88, czek na Londyn 24.99 i 3/4, telegraficzne wyplata na Berlin 122.566 — 122.964 na Warszawie 57.70 — 57.84.

BAWELNA. Liverpool, 5. 11. Amerykańska, zamknięcie: styczeń 9.77 lutego 9.77, marzec 9.78, kwiecień 9.79, maj 9.80, czerwiec

Waluty dewizy i złoto.

Popyt na dewizy na zebraniu giełdy walutowej był niewielki i ogólne rozmiary obrotów uległy dalszej redukcji, z wyjątkiem mniejszych o 2 gr. dewiz na Belgję i utrzymywanie na Nowy Jork, Pragę, Sztokholm i Mediolan, tendencja dla pozostałych dewiz znacznie osłabła i poniosły one dość znaczne straty, a mianowicie dewizy na Wiedeń — 5 gr., na Szwajcarię — 3 i pół gr., na Londyn — pół gr. na 1 funcie i stosunkowo najmniej na Paryz — 1/4 gr. Obniżył się także o 1/4 kurs dolarów gotówkowych, które zakupowano zresztą w niewielkich partjach.

SPADEK POŻYCZEK PREM-JOWYCH. LISTY MOCNIEJSZE

Z papierów państwowych, poza stale utrzymującym się bez zmiany pożyczkami kolejowymi, 5 proc. Konwersyjna i 6 proc. Dolarowa, obniżyły się dziś o obie pożyczki premijowe, Dolarówka i 4 proc. Poż. Inwestycyjna, obie o 1 zł. 25 gr., tracąc tem samem osłabniecie, niedawno zwyżki. Znaczne obroty miał dział prywatnych papierów procentowych. Zakupywano tu bardzo chętnie listy zastawne ziemskie, Tow. Kred. Przem. Polskiego i prowincjonalne po niezmiennych kursach, wyższe za ceny płacono za 10 proc. Siedlec o 25 gr., za 5 proc. Warszawy o 50 gr. i za 8 proc. Warszawy o 1 zł. Obligacje komunalne pozostały pomimo to bez żadnych obrotów.

AKCJE NIEJEDNOLICIE.

Na zebraniu giełdy akcyjnej zainteresowanie wzrosło do tego stopnia, że prawie wszystkie działy akcyjnej osiągnęły

Spokojne życie w dobrobycie. ZAPEWNI CI LOS LOTERYJNY KUPIONY — W SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE — B. WEINBERGA, Łódź. Tel. 7-87 42 UL. PIOTRKOWSKA 42 Telef. 7-87. Zamiejscowym wysyłam losy po wpłaceniu na rk. P. K. O. 61.016.

Dr. H. LUBICZ. ulica Czelestańska 43 tel. 41-32. Specjalista chorób skórnych wenerycznych i mocznicowych. Naszle tkanie lamna kwarcową. Dla pań od 3-5 oddziel. poczekalnia. Przymiote od wzd. 8-10 i od 5-8.

RYBKA NA STRAŻY.

Osobliwy domek w wodzie.

Widomo powszechnie, że pewna liczba ryb nielegnie dość starannie złożoną przez siebie ikry; jedne ryby strzegą ikry złożonej oddzielnie, inne noszą ją do gniazd w różny sposób zbudowanych, a budowa ich i pilnowaniem zwy-

zajmują się samce.

Od dość dawna poznano sposób budowania gniazda ciernika (Gasterosteus aculeatus), bo już Jan Hall 1829 r. obserwował je dokładnie, a następnie przez Bradleya i Costea (1844) zostało opisane i narysowane.

Ciernik nasz buduje gniazdo z delikatnych korzonków włóknokowatych i innych części roślin wodnych i umieszcza je zwykle na dnie wód stojących

w małym zagłębieniu.

W odmienny sposób buduje gniazdo ciernik morski (Spinachia vulgaris Flem.), który jest największym z cierników, dochodzi 15 — 18 cm. długości i odznacza się ciałem mocno wydłużonym, wrzecionowatego kształtu, pyszczek posiada śpiczasty, ogon bardzo długi, oczy duże. Zamieszkuje on morze Północne i Bałtyckie; pierwsze jest właściwa ojczyzna tej rybki, skąd jednak dochodzi na południe aż do zatoki Gaskońskiej; wpływa także do niektórych rzek.

Ciernik morski buduje swoje gniazdo w pasie trawy morskiej, na pare stóp pod wodą; używa do budowy różnych roślin, rosnących w danej miejscowości, jak traw morskiej, morskich papirusów, zielonki różnocy i t. p., niekiedy nawet liści roślin lądowych które wpadły do wody. Z materiałów ciernik buduje gniazdo mniej więcej kuliste, o średnicy 5 — 8 cm., porządkowane w różnych kierunkach nitkami srebrzysto-białymi i zawieszają je na roślinach wodnych, albo też przyczepiają do pali wzmocniających brzeg lub podpierających pomosty, służące do wylądowania towarów w portach.

Gniazda ciernika morskiego w zatoce Kiel spotykać można od początku maja do drugiej połowy czerwca. W każdym gniazdko samicy składają jajka, czyli ikry w masach zawierających 150 — 200 sztuk; jajka w części są pozlepiane pomiędzy sobą, w części zaś mieszczą się pomiędzy częściami roślin, wchodzących w skład gniazda. Samiec obwija gniazdko owymi nitkami i zbliża ku sobie

masę jajek.

Jeżeli te leżą w pewnym oddaleniu od głównej masy w bli-

LECZNICA.

LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY przy Górnym Rynku.

Plotkowska 294, tel. 22 - 89 (przy przystanku tram. pabjańskich) przyjmują chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 7-ej po poł. Szczerzenie ospy, analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje, opatrunki.

Porada 3 złote.

Wizyty na mieście — Zabieg i porada od umowy. Świecące światła. Naświetlanie lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mostki.

skości gniazda. Odstraszone, powraca po pewnym czasie i strzeże gniazda. F. Heinke złowil (w zatoce Kiel) samca strzeżącego gniazdo, przywiązał mu nitkę kolorową do ogona, ażeby go naznaczyć i uczynić widocznym i w odległości 500 kroków od gniazda puścił napowrót do wody. W godzinę później znajdował się

ten samiec przy gnieździe, porabiając je i pilnując dalej. Nitki, które samiec obwija i spaja cząstki gniazda, posiada średnicę 0.12 — 0.13 mm.; pod mikroskopem okazują się utworzone z podłużnych pasek, złożonych z bardzo cienkich nitczek.

Dziewczęta o bladych twarzach.

Moda w roli uzdrowicielki.

Przed paru dziesiątkami lat jeszcze była blednica zjawiskiem tak powszechnym, że niemal nie było młodej dziewczyny, która by nie przechodziła w wyższym lub mniejszym stopniu tej przykłej choroby.

Dzisiaj można powiedzieć, że należy ona do rzadkości. Ten zanik tak do niedawna rozpowsze-

chnionego niedomagania nie może być czemu innemu przypisywany, jak tylko higienicznemu ubraniu kobiecie w obecnych czasach, dzięki któremu unika się sznurowania i krepowania ciała ciasnym gorsetem, który w poprzednich epokach prawdziwe spustoszenia robił w kobiecym organizmie, oddziałując

szczególnie szkodliwie na młodociany, nierozwinięty jeszcze ustroj. Ucisk klatki piersiowej i wewnętrznych organów przeszkadzał swobodnemu

dopływowi krwi do płuc, a także do wątroby i śledziony, w których to organach odbywa się przemiana materii. Zwłaszcza wskutek trudności, wynikających z niehigienicznego ubrania w absorbowaniu przez organizm żelaza, krew nie posiadała dostatecznej ilości ciałek czerwonych, co jest właśnie zmianą na cechą blednicy.

Swobodne ubranie kobiece, jakoteż używanie sportów, przebywanie na świeżym powietrzu i gimnastyka, to są wszystkie czynniki, które pozwalają obecnie młodym dziewczętom ustrzec się tej przykłej choroby.

Cechy blednicy objawiają się przede wszystkim w chorobliwie bladej cerze przyczem szczególnie bezbarwne są wargi, dziąsła, a także wewnętrzna strona powiek. Chora doznaje

uczucia znudzenia

i zmęczenia, cierpi na brak apetytu, senność, dolegliwości żołądkowe i przykre odbijanie, jakoteż wogóle zaburzenia w organach trawienia, nie jest zdolna do wysiłku umysłowego i do żadnej bardziej wyteźnionej pracy. — Silne bóle głowy i rozdrażnienie nerwowe towarzyszą również tej chorobie.

Jakkolwiek w obecnych czasach znacznie mniejszy procent dziewcząt zapada na blednicę, niemniej troskliwie matki powinny zwracać baczność uwagę zwłaszcza na

dojrzejące dziewczęta,

aby przy pierwszych objawach chorobowych nie dopuścić do ich rozwinięcia. Blednica bowiem w początkowych swoich stadiach, nie jest trudna do usunięcia. Wystarczy świeże powietrze, czasowy wypoczynek i należyte odżywianie, tak, że już zazwyczaj po kilku tygodniach, spędzonych na wsi lub w zdrowych warunkach higienicznych, dziewczyna nabiera

zdrowych rumieńców

i wszelkie dolegliwości zupełnie znikają. Jak wiadomo szczególnie nadaje się kuracja żelazista, najlepiej w odpowiednich zdrowotnych warunkach, lecz jeszcze bardziej wskazane jest postępowanie profilaktyczne, to jest przez higieniczny tryb życia uchronienie młodej dziewczyny nawet od skłonności do tej choroby.

Wikingowie uprzedzili Kolumba.

Rewelacyjne napisy runiczne na kamieniu w Minnesota.

Profesor Hjalmar Rued Holand, uczony amerykański norweskiego pochodzenia, w kraju swych przodków, w którym bawił obecnie, prowadził zacieklą kampanię przeciwko Kolumbowi.

Z żywym słowem i na piśmie broni słuszności swego odkrycia, na podstawie którego chce dowieść, że nie Kolumb odkrył Amerykę, ale Normani, którzy wcześniej od niego znaleźli się na kontynencie Nowego Świata. Profesor Holand opiera swoje zdanie na kamieniu z napisem runicznym, znalezionym przez wieśniaków. Zdołał odcyfrować runy i dowiedzieć się, że Europejczycy po raz pierwszy znaleźli się w kraju Czerwonoskórych w połowie 14-ego

stulecia.

Już oddawna poddawano wątpliwości, czy Kolumb był pierwszym Europejczykiem, którego stopa stanęła na amerykańskiej ziemi. Kraje północne naszego kontynentu są przekonane, że na długo przed wyprawami Hiszpanów i Portugalczyków mieszkańcy krajów skandynawskich w wyprawach rabunkowych dotarli do lądu po przeciwległej stronie Oceanu Atlantyckiego. W Północnej Ameryce często odkrywano dowody namacalne, świadczące, że Normani tam gościli zanim zjawili się Hiszpanie. Natrafiono na topory, krzesiwa, miecze i inne przedmioty, których pochodzenie przypisywano Normanom. Profesor Holand wskazuje na sławny kamień z Kensingtonu jako na dowód niezbity tego faktu.

Kamień powyższy w roku 1898 został wykopany w Minnesocie przez wieśniaków z pod korzeni starych drzew. Nie przypisując mu żadnego znaczenia, po wykopaniu go z ziemi pozostawili go na miejscu. Dopiero

po dziesięciu latach od owej chwili prof. Holand znalazł się przypadkowo w okolicy, gdzie zwrócono mu uwagę na wykopalisko. Po niej jakim czasie zdołał odcyfrować pismo runiczne na kamieniu, które głosi co następuje: „Było nas tutaj pięciu Gotów i dwudziestu dwu Norwegów na wyprawie do Vinland na zachód. Oddaliśmy się na dzień jeden, na połów. Po powrocie zastaliśmy towarzyszy naszych martwych, skapanych we krwi własnej. Ave Maria, zbaw nas od wszelkiego zła! Dziesięciu naszych ludzi pozostało nad morzem, gdzie strzeżących naszch, oddalonych od tej wyspy na czternaście podróży dziennych. W roku 1362”.

Zwolennicy Kolumba twierdzą wprawdzie, że kamień ten jest naśladownictwem. Jest to mało prawdopodobne, przedewszystkiem ze względów psychologicznych. Skandynawczy bowiem nie przechwalał się nigdy faktem, że przodkowie ich podczas wypraw rabunkowych docierali do Ameryki, a wiadomo także powszechnie, że Skandynawczy nie uciekali się do naśladownictwa i fałszu dla schłobienia swej próżności narodowej.

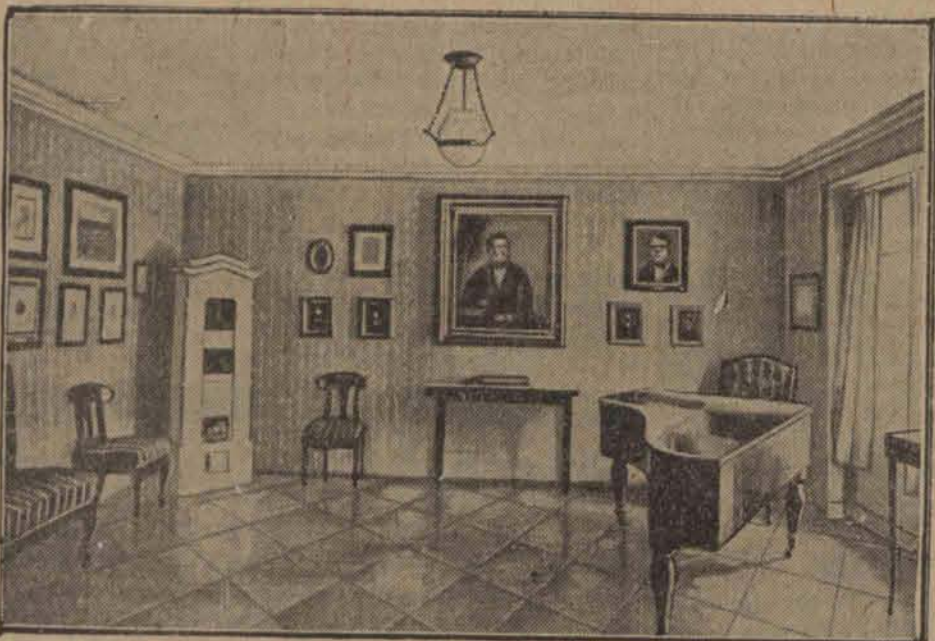
Profesor Holand dla poparcia swej tezy nie potrzebował bynajmniej mieć się tych ważnych momentów psychologicznych. Powołując się jedynie na sady znanych archeologów amerykańskich, którzy ożrekl, że stan kamienia wskazuje

Ulubieniec łodziaków. Rod La Rocque ukaże się w sezonie zimowym jako „Bandyta” i „Student” oraz w filmie „Przygody Brygadiera Gerarda”

Dr. M. GLAZER.
Zielona 6, tel. 45 - 49.
Choroby skórne i enerwczne.
Przyjmuje 1-2 i 7 1/2-8 1/2 w.

Ku czci wielkiego muzyka.

Pokój Szuberta w muzeum jego imienia w Wiedniu.

Założyciel i wydawca: Jan Stypulkowski
Redaktor naczelny: Franciszek Probst.

Odbito na własnej maszynie rotacyjnej przy ul. Zawadzkiej Nr. 3.

Za redakcją i wydawnictwo odpowiada: Władysław Ulatowski.

Co nas po pracy rozweseli?
Wieczorne rozrywki Łodzi.

Teatr Miejski: — Proces Mary Dugan. Kameralny: — Mistrz.
Teatr Popularny: — Małka Szwarcenkopf.
„Apollo”: — Niewołnicy carskiego knuta.
Pocz. seansów: o godz. 4. 6. 8 i 10
„Casino” — Tajemnica starego rodu
„Czary”: — Demon kopalni złota.
Pocz. seansów: o godz. 4. 6. 8 i 10
„Corso”: Postrach dzikiego zachodu.
Pierwszy seans 4.15 ostatni 9.45
„Capitol”: Spadkobierca Casanowy.
Grand-Kino: Spowiedź uczciwej kobiety.
„Luna”: — Ramona.
„Ludowy”: Kwaciarka z Neapolu.
Pocz. seansów o godz. 5 i 6 i 6 o
Miejska Galeria Sztuki: — Wystawa Sztuki Belgickiej.
„Oświatowy”: Przedpiekle.
Pocz. seansów: o godz. 4. 6. 8 i 10.

WINSZUJEMY:
Jutro: Nikandrowi i Korynie
Wschód słońca — 6.39
Zachód — 16.02
Długość dnia 10.57
Ubyło dnia 6.10
Tvdzień 45

Popierajcie przemysł krajowy.